

Osnovna škola Gvozd
Kralja Petra Svačića 21
Školska godina 2020. - 2021.

Kriteriji i sastavnice ocjenjivanja učenika iz nastavnog predmeta povijest

Učiteljica: Nikolina Sukalić Rom

1. Usvojenost nastavnih sadržaja (povijesnih događaja, pojava i pojmova)

- Odličan (5):**
- na sve tražene povijesne događaje, pojave i pojmove, može ih produktivno upotrijebiti
 - samostalno definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom
 - u usmenom i pismenom izlaganju sistematičan je i točan
 - učenik samostalno koristi odgovarajuću povijesnu terminologiju
 - učenik usvojio sve ključne pojmove te ih može samostalno pojasniti
- Vrlo dobar(4):**
- zna većinu povijesnih događaja, pojava i pojmova nije uvijek samostalan i pouzdan
 - uz neznatnu pomoć definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom
 - učenik koristi povijesnu terminologiju
 - u usmenom i pismenom izlaganju sistematičan je i točan, ali sporiji
 - učenik usvojio sve ključne pojmove, ali ne može sve u potpunosti pojasniti
- Dobar (3):**
- prepoznaje najvažnije povijesne događaje, pojave i pojmove potrebna pomoć nastavnika
 - reproducira najbitnije činjenice iz sadržaja, nesistematično izlaže o prošlim događajima, procesima i pojavama
 - učenik koristi jednostavniju povijesnu terminologiju
 - u usmenom izlaganju nesamostalan, ima poteškoća u izlaganju
 - učenik usvojio više od polovine ključnih pojmova koje može samostalno pojasniti
- Dovoljan (2):**
- prisjeća se i nabraja glavne povijesne događaje, pojave i pojmove
 - mehanički reproducira sadržaje uz pomoć i poticaj, ima poteškoća u uočavanju bitnog i zaključivanju, u usmenom izlaganju vrlo spor i nesamostalan
 - učenik djelomično koristi povijesnu terminologiju
- Nedovoljan (1):**
- učenik nije dosegao minimalni standard znanja
 - ne može ni mehanički reproducirati sadržaje uz pomoć i poticaj, ne uočava bitno, u usmenom izlaganju vrlo spor i nesamostalan
 - učenik ne poznaje povijesnu terminologiju

2. Razumijevanje usvojenih sadržaja (uzroka i posljedica povijesnih događaja i pojava)

- Odličan (5):**
- shvaća značenje povijesnih događaja i pojava
 - pouzdano razlikuje uzroke od posljedica
 - svojim riječima izlaže uzroke i posljedice te ih potkrepljuje navođenjem vlastitih primjera
- Vrlo dobar(4):**
- svojim riječima izlaže uzroke i posljedice te ih potkrepljuje s nastavnikovim primjerima
 - pouzdano razlikuje uzroke od posljedica
- Dobar (3):**
- nabraja i pokušava objasniti najvažnije uzroke i posljedice
 - potrebna pomoć nastavnika
 - nije uvijek pouzdan u razlikovanju uzroka i posljedica
- Dovoljan (2):**
- navodi osnovne uzroke i posljedice svake nastavne cjeline, pri tom mu je potrebna pomoć
- Nedovoljan (1):**
- učenik nije dosegao minimalni standard znanja

3. Primjena znanja (vještine) (snalaženje na zemljovidu. snalaženje u kronologiji)

● Snalaženje na zemljovidu

- Odličan (5):**
- pronalazi sve potrebne podatke na zemljovidu i legendi, donosi zaključke i svojim riječima opisuje događaje ili pojave
 - učenik se samostalno koristi kartom
 - samostalno objašnjava vremenski slijed događaja na karti samostalno upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu te crta jednostavnije slijepe karte
- Vrlo dobar(4):**
- pronalazi većinu potrebnih podataka na zemljovidu i legendi i prema njima zaključuje i opisuje događaje ili pojave.
 - ponekad ga je potrebno usmjeriti
 - objašnjava vremenski slijed događaja na karti
 - upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu te crta jednostavnije slijepe karte

- Dobar (3):**
- na zemljovidu i legendi pronalazi najvažnije podatke i prema njima opisuje događaje ili pojave
 - često mu je potrebna pomoć nastavnika
 - učenik se koristi kartom
 - nabraja vremenski slijed događaja na karti
 - upisuje i ucrtava tražene podatke u slijepu kartu uz manje odstupanje prema uputama
 - crta jednostavnije slijepe karte uz tematski predložak
- Dovoljan (2):**
- uz nastavnikovu pomoć uočava podatke sa zemljovida i legendi i prema njima pokušava opisati povijesne događaje ili pojave
 - upisuje i ucrtava osnovne podatke u slijepu kartu uz učiteljevu pomoć
 - crta jednostavnije slijepe karte prema zadanom predlošku
- Nedovoljan (1):**
- učenik nije dosegao minimalni standard znanja
 - ne upisuje i ne ucrtava osnovne podatke u slijepu kartu niti uz pomoć
 - ne može nacrtati jednostavniju slijepu kartu prema zadanom predlošku

● Snalaženje u kronologiji

- Odličan (5):**
- pouzdano i pravilno kronološki određuje i razvrstava događaje, pojave i razdoblja
 - učenik samostalno objašnjava tijek, slijed i trajanje događaja
 - koristi se rječnikom kojim opisuje tijek vremena, smješta samostalno osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja
 - izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena (lente vremena, mentalne mape,...)
 - samostalno određuje godinu, stoljeće i tisućljeće
- Vrlo dobar(4):**
- pravilno kronološki određuje i razvrstava događaje, pojave i razdoblja
 - nije u potpunosti samostalan i pouzdan
 - učenik objašnjava tijek, slijed i trajanje događaja
 - učenik opisuje tijek vremena, smješta samostalno osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja
 - izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena (lente vremena, mentalne mape,...).
 - određuje godinu, stoljeće i tisućljeće
 - izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena prema uputama i prema tematskom predlošku
- Dobar (3):**
- događaje, pojave i razdoblja pokušava kronološki odrediti i razvrstati, pri tome mu je potrebna nastavnikova pomoć
 - učenik opisuje tijek, slijed i trajanje događaja.
 - učenik navodi tijek vremena, smješta osobe i pojave u odgovarajuća povijesna razdoblja s vremenskim odstupanjem

- izrađuje jednostavne grafičke prikaze tijeka vremena
- određuje godinu, stoljeće i tisućljeće
- izrađuje grafičke prikaze tijeka vremena prema detaljnim uputama i prema tematskom predlošku

- Dovoljan (2):**
- učenik je sposoban kronološki odrediti glavna povijesna razdoblja
 - crta jednostavniji grafički prikaz tijeka vremena prema uputama učitelja te uz navođenje učitelj
 - smješta godine u desetljeće, stoljeće i tisućljeće uz učiteljevu pomoć
 - opisuje neka obilježja razdoblja koje proučava te smješta događaje i osobe u odgovarajuća razdoblja uz učiteljevu pomoć

- Nedovoljan (1):**
- učenik nije dosegao minimalni standard znanja
 - učenik ne može ni svakodnevnim rječnikom niti uz pomoć učitelja opisati tijek, slijed i trajanje povijesnog događaja
 - ne uspijeva izraditi jednostavni grafički prikaz tijeka vremena uz predložak
 - ne može odrediti desetljeće, stoljeće i tisućljeće niti uz učiteljevu pomoć
 - ne može opisati osnovna obilježja razdoblja koje proučava niti uz učiteljevu pomoć

4. Pisano provjeravanje i ocjenjivanje učenika

Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi pisani oblici provjere koji rezultiraju ocjenom.

Zadaci objektivnog tipa zahtijevaju reprodukciju nastavnog gradiva. U njihovu rješavanju učenici moraju pokazati specifično znanje i razumijevanje.

Modeli zadataka su raznovrsni.

Zadaci s kratkim odgovorima – na pitanje treba odgovoriti jednom riječi, brojkom i, ponekad, kratkom rečenicom. Odgovor ne dopušta pogađanje, već se podaci moraju upamtiti.

Zadaci višestrukog izbora – nude više mogućih odgovora pa postoji veća ili manja vjerojatnost za slučajno rješenje, odnosno pogađanje. Provjeravaju se i učeničke misaone sposobnosti, razumijevanje, pojašnjavanje uzroka i posljedica, primjena naučenog gradiva i vrednovanje.

Zadaci alternativnog izbora – (da-ne, točno-netočno) provjerava se poznavanje podataka i primjena znanja, a učenicima dopuštaju veliku mogućnost pogađanja.

Zadaci povezivanja – od učenika se traži da povežu podatke iz dvaju stupaca - imena s događajima, godine i događaje, ličnosti i njihova djela, izume i izumitelje, uzroke i posljedice i sl. Ovakvim zadacima provjerava se veća količina nastavnog gradiva, odnosno podataka, uzroci i posljedice i povezanost događaja s vremenom i mjestom.

Zadaci sređivanja – zahtijevaju od učenika da razvrstaju podatke u stupcu redoslijedom koji je određen pitanjem. Pitanje najčešće zahtijeva kronološko razvrstavanje događaja, ličnosti i sl. Zadaci ne traže zahtjevnije razmišljanje, već obično provjeravaju poznavanje povijesnih naziva, ličnosti, godina i sl.

Zadaci dopunjavanja – provjerava se poznavanje podataka, a svi mogući odgovori predviđeni su unaprijed. Prema upisanim rješenjima može se utvrditi kako je učenik shvatio smisao povijesnih zbivanja i logiku tvrdnje.

Zadaci ispravljanja ili otkrivanja pogrešaka – provjerava se razumijevanje nastavnog gradiva. Učenici moraju u tekstu pronaći pogrešku, odnosno pogrešnu riječ.

Tijekom školske godine predviđene su, u dogovoru s učenicima, 4 veće pismene provjere znanja (2 u svakom obrazovnom razdoblju), ili 6 do 8 manjih (svaka obuhvaća gradivo samo jedne nastavne cjeline). Svaki ispit traje 45 minuta, a piše se poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih cjelina. Manje provjere znanja traju do 15 minuta. Ocjenjuje se znanje učenika.

Pisana provjera (opseg i trajanje) se najavljuje učenicima i objavljena je u Vremeniku pisanih provjera sukladno Pravilniku o načinima postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj školi. Pisani ispit ocjenjuje se na osnovu postignutog broja bodova. Broj bodova je osnova za određivanje brojčane ocjene.

Intervali postotka bodova za pojedine ocjene:

Ocjena	Nedovoljan (1)	Dovoljan (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
Broj bodova %	0 - 49	50 - 62	63 - 75	76 - 89	89 -100

NAPOMENA:

Ispravljanje negativnih ocjena –u roku od mjesec dana, usmenim provjeravanjem.

5. Domaća zadaća, radna bilježnica, aktivnost u nastavnom procesu

- Odličan (5):**
- učenik redovito piše domaće zadaće i rješava radnu bilježnicu
 - aktivno sudjeluje u nastavnom procesu, iznosi svoje stavove i zaključke
 - rad u skupinama: učenik je savjesno i u potpunosti izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine te nije niti malo ometao rad svoje skupine
- Vrlo dobar (4):**
- učenik redovito piše domaće zadaće i rješava radnu bilježnicu, ali s manjim pogreškama
 - rad u skupinama: učenik je izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine
- Dobar (3):**
- učenik piše domaće zadaće i rješava radnu bilježnicu, ali s pogreškama i neredovito
 - rad u skupinama: učenik je djelomično izvršio svoje dužnosti unutar skupine
- Dovoljan (2):**
- učenik piše domaće zadaće i rješava radnu bilježnicu, ali s većim pogreškama i neredovito
 - rad u skupinama: učenik nije izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine
- Nedovoljan (1):**
- učenik ne piše domaće zadaće niti rješava radnu bilježnicu
 - rad u skupinama: učenik nije izvršio svoje dužnosti unutar skupine i ometao je rad skupine, ili je ostvaraj skupine nepovezan, nerazumljiv ili nejasan

6. Vrednovanje učeničkih radova – plakata, referata i prezentacija, analiza povijesnih izvora

PROCEDURALNO ZNANJE

Kriterij vrednovanja	Praćenje i vrednovanje učenika	Ocjena
<ul style="list-style-type: none">- usvojenost znanja- originalnost i samostalnost u izboru teme- povezivanje gradiva s ostalim temama- korištenje dodatnih sadržaja- osmišljenost nastupa- način izlaganja- izgled prezentiranog rada	<p>Izlaganje samostalno, uvjerljivo, sigurno. Urednost i točnosti izrađenog su na visokoj razini i potpuno usklađeni s normama hrvatskog jezika. Iznimno kreativno napravljeno.</p> <p>Objašnjava vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Razumije značenje povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenika analizira i vrednuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka te o autoru, njihovim gledištima i namjerama. Uspoređuje dva ili više povijesnih izvora te iznosi zaključa</p>	<p>Odličan (5)</p>

	<p>Izlaganje samostalno, no nije u potpunosti uvjerljivo. Povremeno čita s plakata ili prezentacije. Kreativan i uredan rad. Opisuje vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Navodi značenje povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenika objašnjava i vrednuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka te o autoru, njihovim gledištima i namjerama. Uspoređuje dva povijesna izvora te iznosi zaključak.</p>	<p>Vrlo dobar (4)</p>
	<p>Nije siguran pri izlaganju. Često čita s plakata ili prezentacije. U pojedinim segmentima rad je nepregledan, slabije uredan i manje kreativan.</p> <p>Navodi vrijednosti i ograničenja povijesnih izvora na konkretnim primjerima iz razdoblja koje proučava. Uočava važnost povijesnih izvora u proučavanju prošlosti te oblikuje jednostavan odgovor koji uključuje podatke iz izvora. Učenika opisuje povijesni izvor, postavlja pitanje o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka. Uspoređuje dva povijesna izvora te ih opisuje.</p>	<p>Dobar (3)</p>
	<p>Prezentacija ili plakat nerazumljivi i neuredni. Učenik se i sam ne snalazi na plakatu ili prezentaciji. Samo čita napisani tekst. Loše izabrani tekstualni i slikovni materijali.</p> <p>Opisuje vrijednost i ograničene povijesnog izvora uz pomoć učitelja. Opisuje vrste povijesnih izvora i navodi jednostavne primjere iz osobnog života te iz razdoblja koje obrađuje. Opisuje prošli događaj na temelju povijesnog izvora. Postavlja jednostavna pitanja o izvoru uz učiteljevu pomoć.</p>	<p>Dovoljan (2)</p>
	<p>Negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko plakat ili prezentaciju nije napravio na vrijeme.</p> <p>Ne može niti opisati niti navesti vrijednost i ograničene povijesnog izvora niti uz pomoć učitelja. Ne može navesti niti opisati vrste povijesnih izvora niti uz pomoć učitelja. Ne može opisati prošli događaj na temelju povijesnog izvora. Ne može postaviti niti jednostavna pitanja o izvoru niti uz učiteljevu pomoć</p>	<p>Nedovoljan (1)</p>

7. Praćenje i zapažanje

U rubrici bilježaka u imeniku upisuje se: datum i naziv zadnje cjeline koja je usmeno provjeravana, broj ostvarenih bodova na pisanoj provjeri učenika, ali i osvrt na ispunjavanje radne bilježnice, nošenje potrebnog pribora (udžbenik, radna bilježnica, bilježnica), redovitost u pisanju domaćih zadaća, doprinos u grupnom radu, aktivnost na satu, interes za nastavne sadržaje, odnos prema radu te suradnja sa učenicima i nastavnikom.

8. Zaključna ocjena iz povijesti

Zaključna ocjena iz povijesti izraz je postignute razine učenikovih kompetencija i rezultat je ukupnog vrednovanja tijekom nastavne godine. Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu. Npr., ako učenik ima u prvom obrazovnom razdoblju ocjenu dobar (3), a u drugom vrlo dobar (4) zaključna ocjena je vrlo dobar (4) jer je vidljiv napredak. Ako je ocjena u prvom obrazovnom razdoblju vrlo dobar (4), a u drugom dobar (3) zaključna ocjena će biti dobar (3). U zaključnu ocjenu ulaze sve bilješke praćenja i zapažanja te ocjena radne bilježnice.